

Bruxelles, den 17.5.2021
COM(2021) 240 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**om en ny strategi for en bæredygtig blå økonomi i EU
Omstilling af EU's blå økonomi med henblik på en bæredygtig fremtid**

DA

DA

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om en ny strategi for en bæredygtig blå økonomi i EU Omstilling af EU's blå økonomi med henblik på en bæredygtig fremtid

1. OVERGANGEN FRA "BLÅ VÆKST" TIL EN "BÆREDYGTIG BLÅ ØKONOMI"

I den europæiske grønne pagt¹ opfordres der til en omstilling af vores økonomi, så vi opnår en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi, hvor nettoemissionerne af drivhusgasser fases ud, og EU's naturkapital beskyttes. Genopretningsplanen for Europa² har til formål at fremme den grønne og den digitale omstilling for at gøre Europas økonomi mere retfærdig, mere modstandsdygtig og mere bæredygtig for de kommende generationer. Den Europæiske Unions blå økonomi kan bidrage til at imødegå denne dobbelte udfordring, fordi den — hvis den føres ind på en mere bæredygtig kurs — vil blive grobund for aktiviteter og idéer, der kan skabe innovation, sætte skub i en hurtig og varig genopretning og beskytte jordkloden.

Hvis man sammenligner den globale blå økonomi med en national økonomi, ville den være den syvendestørste økonomi i verden, og havene ville som en økonomisk enhed i sig selv være medlem af G7. Den blå økonomis aktiviteter finder sted i klodens største økosystem, nemlig havene, der indeholder 97 % af vores vandressourcer og 80 % af alle livsformer. Havene omgiver os og er grundlaget for vores eksistens. De dækker halvdelen af vores iltbehov, ernærer knap halvdelen af menneskeheden og er kritiske ressourcer for menneskets sundhed for ikke at nævne hele spektret af økonomiske samspil.

Europas blå økonomi giver direkte beskæftigelse til 4,5 mio. mennesker³, heraf mange i regioner, hvor der kun findes få alternativer. Den omfatter alle industrier og sektorer, der er knyttet til hav- og kystområderne, hvad enten aktiviteterne finder sted til søs (f.eks. skibsfart, fiskeri og energiproduktion) eller til lands (havne, skibsværfter, landbaseret akvakultur, algeproduktion og kystturisme). Det er en bred og hurtigt voksende sektor i vores økonomi, som i løbet af det seneste årti har taget betydelige skridt i retning af modernisering og diversificering. Foruden de traditionelle sektorer findes der en række nye, innovative sektorer i fremmarch, som f.eks. havenergi, den blå bioøkonomi, bioteknologi og afsaltning, som giver nye perspektiver og skaber arbejdspladser.

Disse og andre økonomiske aktiviteter har en kumulativ indvirkning på havmiljøet — lige fra synlig forurening såsom plastaffald og olieudslip til usynlig forurening såsom mikroplast, undervandsstøj, kemikalier og næringsstoffer. Klimaændringer og drivhusgasemissioner har ødelæggende konsekvenser for vores have og kyster og for de mennesker, der lever i disse områder, som følge af bl.a. ændringer i vandtemperaturen, forsuring, erosion, stigende vandstand og flere og mere voldsomme oversvømmelser. Disse konsekvenser vil sammen med den alvorlige trussel i form af tabet af biodiversitet, der skyldes klimaændringer,

---

¹ COM(2019) 640/3 final.

² COM(2020) 442 final.

³ Europa-Kommissionen (2020), The EU Blue Economy Report 2020.

forurening, overudnyttelse af ressourcerne og ødelæggelse af naturlige levesteder, være en udfordring ikke alene for den blå økonomi, men for samfundet som helhed.

I denne meddelelse præsenteres en helhedsorienteret strategi, der tager sigte på at integrere havrelaterede spørgsmål i Europas nye økonomiske politik. Vores have og den blå økonomi, som disse understøtter, spiller en uundværlig rolle for gennemførelsen af den omstilling, der er beskrevet i den europæiske grønne pagt. Gode eksempler herpå er havenes bidrag til energiproduktion, mere miljøvenlig transport og en bæredygtig fødevarerproduktion. Det bidrag, som sunde have kan yde, er afgørende for en bæredygtig økonomi. Vi skal skabe bedre sammenhæng mellem de grønne og de blå politikker, og vi skal anvende denne tilgang også uden for EU's grænser og spille en ledende rolle med hensyn til international havforvaltning.

En bæredygtig blå økonomi vil skabe konkrete muligheder for nye arbejdspladser og virksomheder. Disse muligheder vil opstå som følge af den indsats, der gøres for at afbøde klimaændringernes indvirkning på havene og kysterne og for at opbygge en modstandsdygtig økonomisk model baseret på innovation, cirkulær økonomi og en respektfuld holdning til havene. Det betyder, at incitamenterne vil være rettet mod virksomheder, der anvender eller producerer vedvarende ressourcer, bevarer havøkosystemerne, reducerer forureningen og øger modstandsdygtigheden over for klimaændringer, mens andre vil være nødt til at reducere deres miljøaftryk. Dette er lige så vigtigt for mennesker som for jordkloden. I 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling⁴ anerkendes det, at uden sunde have er livet på jorden i fare, for uden havets ressourcer mister de menneskelige samfund verden over evnen til at forsørge sig selv.

I denne meddelelse præsenteres en detaljeret og realistisk dagsorden, der viser den vigtige rolle, som den blå økonomi kan spille med hensyn til at nå målsætningerne i den europæiske grønne pagt. Takket være sektorens dynamik og innovationspotentiale har den forudsætningerne for at realisere den grønne omstilling ved at erstatte en ukontrolleret ekspansion med rene, klimasikre og bæredygtige aktiviteter, der udøves med respekt for havmiljøet. Den forældede opfattelse af, at beskyttelsen af miljøet er i modstrid med økonomien, viger efterhånden for den erkendelse, at økonomien og miljøet er uløseligt forbundet med hinanden, navnlig i den maritime sektor. Vi er nødt til at flytte fokus fra "*blå vækst*" til "*en bæredygtig blå økonomi*".

Europas have er naturlige og vigtige allierede, når det gælder om at tackle klimaændringerne og biodiversitetskrisen. Der skal rettes op på et betydeligt gennemførelsesefterslæb, hvis det skal lykkes at øge omfanget af havbeskyttelsen fra de nuværende 11 % til 30 % senest i 2030⁵, opfylde ambitiøse mål for bekæmpelsen af forurening i havene og mobilisere Europas naturkapital og maritime aktiver med henblik på at opfylde Europas 2030-mål og ambition om klimaneutralitet. Denne meddelelse indeholder sammen med den planlagte **mission vedrørende havene**⁶ en køreplan for, hvordan disse mål kan opfyldes.

I denne meddelelse opfordres aktørerne i den blå økonomi til at tilslutte sig principperne i den europæiske grønne pagt. I løbet af de seneste 15 år har EU skabt et

---

⁴ Verdensmål 14 for bæredygtig udvikling — Bevarelse og bæredygtig udnyttelse af havene og deres ressourcer med henblik på bæredygtig udvikling.

⁵ COM(2020) 380 final.

⁶ Kandidatmissionen "Sunde have, kystområder og indre farvande".

solidt fundament for en integreret og synergiskabende havpolitik i Europa ved at inddrage medlemsstaterne, regionerne, interessenterne på lokalt plan og den grønne økonomi på land. Omstillingen til en bæredygtig blå økonomi vil kræve et endnu tættere samarbejde med interessenterne — lige fra store og små virksomheder til lokale grupper, unge mennesker, der brænder for sunde have, og offentligheden i almindelighed. *Alle* grupper og sektorer skal forenes omkring en fælles vision. Denne meddelelse, der supplerer Kommissionens øvrige igangværende initiativer, indeholder (i kapitel 2) en dagsorden for en blå økonomi baseret på dekarbonisering, bevarelse af vores naturkapital, cirkulær økonomi og ansvarlig fødevarerproduktion. Den indeholder en række nye initiativer og beskriver nogle af de værktøjer (kapitel 3) og katalysatorer (kapitel 4), der er nødvendige for omstillingen, men er ikke udtømmende.

2. OMSTILLING AF DEN BLÅ ØKONOMIS VÆRDIKÆDER

2.1 Opfyldelse af målsætningerne om klimaneutralitet og nulforurening

En bæredygtig blå økonomi giver mange muligheder for at opfylde målsætningerne i den europæiske grønne pagt. CO₂-fodaftrykket for mange af de nuværende aktiviteter skal reduceres, mens nye, CO₂-neutrale aktiviteter skal indtage en central plads. Den blå økonomis sektorer kan bidrage til CO₂-neutralitet ved at udvikle produktionen af offshore vedvarende energi og gøre søtransport og havne mere miljøvenlige.

EU stræber efter at reducere drivhusgasemissionerne med mindst 55 % i forhold til 1990-niveauet senest i 2030 og at blive klimaneutral senest i 2050. **Offshore vedvarende energi** kan bidrage til at nå disse mål og til at dække en fjerdedel af EU's elektricitetsbehov i 2050, hovedsagelig (men ikke udelukkende) ved hjælp af offshore vindenergi. Et bæredygtigt havenergimix bør (ud over bundmonterede anlæg til offshore produktion af vindenergi) omfatte flydende anlæg til offshore vindenergi, termisk energi samt bølge- og tidevandsenergi — nye teknologier, der forventes at være modne til kommerciel udnyttelse inden for de næste ti år. For at fremskynde udviklingen af disse teknologier offentliggjorde Kommissionen i 2020 en EU-strategi for offshore vedvarende energi⁷, der har som mål at femdoble kapaciteten til offshore vedvarende energi senest i 2030 og at 30-doble kapaciteten senest i 2050.

I den europæiske grønne pagt opfordres der til, at drivhusgasemissionerne fra alle transportformer, herunder **søtransporten**, reduceres med 90 %. Vores sejlruiter er vigtige forbindelsesled til det globale handelssystem. Selv om søtransport udleder forholdsvis færre emissioner end vejtransport eller lufttransport, udleder den såvel kulstofemissioner som andre forurenende emissioner, både som følge af de store mængder brændstof, der bruges, og den stærke afhængighed af fossile brændstoffer. Dekarbonisering af søtransporten (og fiskeriet) vil ikke blot føre til en reduktion af drivhusgasemissionerne, men også forureningen af luften og vandet og undervandsstøjen — bestræbelser, der samtidig vil føre til nye økonomiske muligheder.

Ifølge meddelelsen fra 2020 om en strategi for bæredygtig og intelligent mobilitet⁸ er det hensigten, at de første nulemissionsfartøjer skal være klar til markedet senest i 2030, og at søtransporten skal dekarboniseres ved hjælp af en række specifikke foranstaltninger. Der kan eventuelt blive tale om at udvide EU's emissionshandelssystem til også at omfatte søtransport

---

⁷ COM(2020) 741 final.

⁸ COM(2020) 789 final.

og at bringe beskatningen af energiprodukter i overensstemmelse med EU's energi- og klimapolitikker i forbindelse med revisionen af energibeskatningsdirektivet⁹. Kommissionen overvejer også at indarbejde nye fremdriftssystemer i forbindelse med den igangværende revision af direktivet om fritidsfartøjer¹⁰ og at revidere direktivet om forurening fra skibe. I mellemtiden vil initiativet "FuelEU Maritime"¹¹ sætte skub i produktionen og udbredelsen af vedvarende kulstoffattige brændstoffer (såsom hydrogenbaserede brændstoffer, biobrændstoffer, syntetiske brændstoffer, elektricitet og andre bæredygtige energikilder, som f.eks. vind) og brugen af landbaseret strømforsyning til skibe, der ligger ved kaj. Både TEN-T-forordningen og direktivet om infrastruktur for alternative brændstoffer vil blive revideret og tilpasset, navnlig for at sikre etableringen af en dækkende optankningsinfrastruktur. EU's skibsværfter kunne gribe de muligheder, der opstår som følge af de hurtigt voksende markeder for innovative energieffektive forsyningsfartøjer, hvilket burde kunne reducere brændstofforbruget og CO₂-emissionerne væsentligt.

Som led i handlingsplanen for nulforurening agter Kommissionen at bygge videre på de positive erfaringer med de nuværende emissionskontrolområder i EU-farvandene ved at stå i spidsen for bestræbelserne på at udpege nye områder i Middelhavet (hvilket potentielt kan reducere den internationale skibsfarts emissioner af SO₂ og NO_x med op til henholdsvis 80 % og 20 % over en periode på 10 år), og den har ligeledes til hensigt at iværksætte lignende tiltag i Sortehavet.

Havne spiller en afgørende rolle for konnektiviteten og økonomien i de forskellige regioner og lande. I takt med at Europas industrielle landskab ændrer sig (f.eks. i form af en udvidelse af offshore produktionen af vedvarende energi), vil havnenes rolle også udvikle sig. Kommissionen mener, at havnenes fremtid (foruden omladning og logistik) ligger i at udvikle deres rolle som energiknudepunkter (for integreret elektricitet, hydrogen¹² og andre vedvarende og kulstoffattige brændstoffs systemer), knudepunkter for den cirkulære økonomi (indsamling, omladning og bortskaffelse af affald fra skibe og andre havneindustrier og ophugning af skibe), knudepunkter for kommunikation (for undersøiske kabler) og knudepunkter for industrien (som industriklynger). Endnu et aspekt, der bidrager til at opnå dekarbonisering og nulforurening, er anvendelsen af intelligente digitale løsninger og autonome systemer, eftersom disse optimerer trafikstrømme og godshåndtering i og rundt om havnene. Hvis havnene påtager sig disse nye roller, vil det forbedre operatørernes arbejdsvilkår og de omkringliggende samfunds levevilkår. Specialiserede fritids- og fiskerihavne bør også gøre en indsats for at blive grønnere.

For at støtte dekarboniseringen og fjernelsen af forurening fra energiproduktion, søtransport og havne har Kommissionen til hensigt at:

- skabe et **blåt forum for de parter, der bruger havet**, med henblik på at koordinere en dialog mellem offshoreoperatører, interessenter og forskere, der beskæftiger sig med fiskeri, akvakultur, skibsfart, turisme, vedvarende energi og andre aktiviteter. Dette vil kunne bidrage til at skabe synergieffekter mellem de forskellige aktiviteter og forlige de forskellige former for konkurrerende udnyttelse af havet

---

⁹ Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/53/EU af 20. november 2013 om fritidsfartøjer og personlige fartøjer og om ophævelse af direktiv 94/25/EF.

¹¹ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12312-FuelEU-Maritime->.

¹² COM(2020) 301 final.

- fremme anvendelsen af EU-midler til at **gøre søtransporten mere miljøvenlig** ved at
  - a) øge omfanget af nærskibsfarten i stedet for at anvende mere forurenende transportformer
  - b) renovere EU's skibsflåde (f.eks. passagerskibe og forsyningsfartøjer til offshore anlæg) for at forbedre deres energieffektivitet samt
  - c) udvikle EU's meget avancerede fremstillings- og teknologikapacitet
- anvende den nye **Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond** til at støtte fiskerflåderne i at indføre mindre forurenende maskiner og metoder, forudsat at disse renoveringer ikke medfører overkapacitet og overfiskning
- stræbe efter at realisere målet om **nulemissionshavne** som fremhævet i strategien for bæredygtig og intelligent mobilitet, bl.a. gennem arbejdet i det europæiske havneforums undergruppe om bæredygtige havne; drøfte og udveksle bedste praksis med de relevante interessenter og fremme bottom-up-initiativer, der tager sigte på at gøre havnetjenester mere miljøvenlige¹³
- støtte medlemsstaterne ved hjælp af den styrkede EU-civilbeskyttelsesmekanisme og de forureningsbekæmpelsesforanstaltninger, der er truffet af Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, således at de er forberedte på og kan reagere på havforureningsulykker.

2.2 Den cirkulære økonomi og forebyggelse af affald

At reducere de menneskelige aktiviteterets indvirkning på havet er et fælles ansvar. Den blå økonomi kan spille en afgørende rolle for mange aspekter af forureningsbekæmpelsesindsatsen og kan drage fordel af de nye muligheder, der opstår som følge af denne indsats.

Hvert år finder ca. 27 000 ton makroplast (hovedsagelig engangsplast, tabte eller kasserede fiskeredskaber og affald, der udledes fra skibe) vej ind i Europas have¹⁴. Som opfølgning på de omfattende foranstaltninger, der er truffet i henhold til havstrategirammedirektivet¹⁵, er EU-medlemsstaterne blevet enige om en tærskel for affald lydende på mindre end 20 stykker affald på en strand for hver 100 m kystlinje. Det vigtige tilsagn om at holde Europas have rene vil blive understøttet af direktivet om engangsplast¹⁶, der tager sigte på at reducere mængden af engangsplastprodukter og fiskeredskaber, der i øjeblikket tegner sig for 70 % af havaffaldet i EU. Der arbejdes på at træffe lignende foranstaltninger med hensyn til affald på havbunden og mikroplast. Kommissionen arbejder på at udvikle standarder for cirkulær udformning af fiskeredskaber, som letter genbrug og genanvendelse, når redskaberne er udtjente. Kommissionens forslag til en revideret fiskerikontrolforordning¹⁷ indeholder foranstaltninger, der tager sigte på at mindske de skadelige konsekvenser af tabte og efterladte fiskeredskaber. I henhold til forordningen om den nye Europæiske Hav-, Fiskeri-

¹³ I den nye handlingsplan for Atlanterhavsområdet 2.0 er havne ligeledes udpeget som prioriterede forbindelsesled og knudepunkter for den blå økonomi, mens der inden for rammerne af WestMed-initiativet er nedsat en teknisk gruppe om bæredygtig transport og grøn skibsfart.

¹⁴ SWD(2018) 254 final.

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet).

¹⁶ Direktiv (EU) 2019/904 af 5. juni 2019 om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning.

¹⁷ COM(2018) 368 (forslaget til revision er i øjeblikket til førstebehandlingen i Europa-Parlamentet og Rådet).

og Akvakulturfond¹⁸ vil der fortsat blive ydet finansiel støtte til fiskere til at bjerge og indsamle affald og tabte fiskeredskaber¹⁹ og til at finansiere korrekt behandling heraf i havne og på landingssteder som krævet i henhold til direktivet om modtagefaciliteter i havne²⁰. EU påskønner fiskernes rolle som *forvaltere af havet* og opfordrer til, at denne rolle fremmes yderligere på nationalt plan og af sektoren selv.

Allervigtigst er det dog at forhindre, at affald overhovedet finder vej ud i havet. EU's handlingsplan for nulforurening udgør en enestående mulighed for at optrappe indsatsen mod forurening fra næringsstoffer (der fører til eutrofiering), forurenende stoffer, affald (der hovedsagelig består af plast) og undervandsstøj.

Sideløbende med bestræbelserne på at reducere forureningen er det vigtigt at udvikle cirkulære modeller og løsninger. EU's handlingsplan for den cirkulære økonomi fra 2020²¹ indeholder en ambitiøs dagsorden, der tager sigte på at holde materialer og ressourcer i økonomien så længe som muligt og minimere affaldsproduktionen og dermed øge cirkulariteten. Med hensyn til ophugning af store skibe har EU fastsat et unikt og ambitiøst set standarder i forordningen om ophugning af skibe²², som Kommissionen planlægger at revidere senest i 2023 med henblik på eventuelt at udvide dens anvendelsesområde og styrke den eksisterende ordning. Med hensyn til en miljømæssigt forsvarlig forvaltning og optimal behandling af nedlagte offshore olie- og gasplatforme følger EU arbejdet inden for rammerne af konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav og vil i den forbindelse overveje at revidere den relevante EU-lovgivning.

Med henblik på at tage fat på de vigtigste kilder til forurening af vores have og fremme genanvendelsesløsninger agter Kommissionen at:

- træffe foranstaltninger til at halvere **plastaffald i havet, udsivning af næringsstoffer i havet og anvendelsen af kemiske pesticider og de dertil knyttede risici** senest i 2030
- træffe foranstaltninger til at begrænse mængden af bevidst tilsat **mikroplast** og udarbejde mærknings-, standardiserings-, certificerings- og reguleringsforanstaltninger vedrørende utilsigtet udledning af mikroplast, herunder foranstaltninger til at øge opsamlingen af mikroplast i alle faser af et produkts livscyklus
- sikre, at affald, der fanges i forbindelse med fiskeri, indberettes ved anløb af havn, og at **fiskeredskaber af plast indsamles og genanvendes** efter brug. Kommissionen vil udarbejde de relevante gennemførelsesretsakter og har bedt sektorens standardiseringsorganer om at udarbejde standarder for genanvendelige fiskeredskaber

---

¹⁸ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 (EHFF) — politisk aftale af 3. december 2020.

¹⁹ Eventuelt ved hjælp af internetforbundne redskaber udstyret med IoT-sensorer.

²⁰ Direktiv (EU) 2019/883 om ændring af direktiv 2010/65/EU.

²¹ COM(2020) 98 final.

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1257/2013 af 20. november 2013 om ophugning af skibe og om ændring af forordning (EF) nr. 1013/2006 og direktiv 2009/16/EF.

- foreslå en revision af forordningen om **ophugning af skibe**²³ og af EU-kravene vedrørende demontering af **offshore platforme** for at sikre en ordenligt beskyttelse af havmiljøet.

2.3 Biodiversitet og investering i naturen

Bevarelse og beskyttelse af biodiversiteten bør betragtes som grundlæggende principper for de maritime økonomiske aktiviteter. Havets biodiversitet er ikke kun en forudsætning for økonomiske aktiviteter såsom fiskeri, bioteknologi og turisme — dens bevarelse og genopretning resulterer også i økonomiske muligheder.

Som fremhævet i EU's biodiversitetsstrategi for 2030 vil en udvidelse af beskyttede havområder til 30 % af EU's havområde og etableringen af økologiske korridorer vende tabet af biodiversitet, bidrage til at afbøde og styrke modstandsdygtigheden mod klimaændringerne og samtidig skabe betydelige finansielle og sociale fordele. Investeringer i beskyttede havområder, navnlig strengt beskyttede havområder, har vist sig at give store økonomiske afkast og føre til en forøgelse af fiskebestandene og livet i havet der, hvor beskyttelsen er effektiv.

Bevarelse og genopretning af kystbevoksninger såsom tidevandsområder, mangrover og havgræsenge, hvis planter, jord og sedimenter lagrer "blåt kulstof"²⁴, kan bidrage væsentligt til den europæiske grønne pagts dekarboniseringsmål. Bevarelsen af de blå kulstofdræn går også hånd i hånd med bevarelsen af biodiversiteten i kystområderne. Udformningen af kunstige rev, genopretning af vigtige habitater på havbunden (koralrev, makroalgeskove osv.) og udvikling af løsninger til at rense områderne for forurening eller bekæmpe eutrofiering er ligeledes afgørende for genopretningen af biodiversiteten og dermed kyst- og havøkosystemernes modstandsdygtighed. Alle disse aktiviteter kan i sig selv udgøre en økonomisk delsektor. Det er klart, at alle potentielle indvirkninger skal håndteres på en helhedsorienteret måde, hvis disse aktiviteter reelt skal være bæredygtige. Blå bioteknologi rummer også muligheder for fremstilling af materialer, enzymer, kosttilskud og lægemidler.

En fremsynet økosystembaseret forvaltningstilgang i henhold til EU-lovgivningen²⁵ vil mindske den negative indvirkning, som fiskeriet, udvindingen af mineraler og andre menneskelige aktiviteter har på havøkosystemerne, navnlig på følsomme arter og havbundshabitater. For at minimere fiskeriets miljømæssige indvirkning på marine habitater har Kommissionen indført foranstaltninger såsom specifikationer for fiskeredskaber og masketørrelser og områder og perioder, der er lukket for fiskeri. Kommissionen er nu i færd med at udarbejde en rapport om gennemførelsen af disse foranstaltninger og vil offentliggøre en ny handlingsplan med det formål at skabe større overensstemmelse mellem fiskeriet — herunder fiskeri med bundkontakt — og biodiversitetsmålene. Der vil bl.a. blive tale om at indføre foranstaltninger for at begrænse anvendelsen af de fiskeredskaber, der er mest skadelige for biodiversiteten, hvis det er nødvendigt, herunder anvendelsen af fiskeredskaber

---

²³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1257/2013 af 20. november 2013 om ophugning af skibe og om ændring af forordning (EF) nr. 1013/2006 og direktiv 2009/16/EF.

²⁴ Kulstof lagret af kyst- og havøkosystemer.

²⁵ I denne henseende er fuldstændig gennemførelse af følgende retsakter af afgørende betydning: Havstrategirammedirektivet (2008/56/EF), fugledirektivet (2009/147/EF), habitatdirektivet (92/43/EØF), direktiv 2011/92/EU, direktiv 2001/42/EF, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1241 af 20. juni 2019 om bevarelse af fiskeressourcerne og beskyttelse af marine økosystemer ved hjælp af tekniske foranstaltninger og EU's biodiversitetsstrategi (COM(2020) 380 final).

med bundkontakt, som på nuværende tidspunkt er den aktivitet, der gør mest skade på havbunden. Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond skal støtte omstillingen til mere selektive og mindre skadelige fangstmetoder.

For at bevare og genoprette havets biodiversitet agter Kommissionen at:

- fremsætte **forslag til retligt bindende EU-mål for genopretning af skadede økosystemer**, navnlig store gyde- og yngleområder og områder med det største potentiale for opsamling og lagring af kulstof og forebyggelse og mindskelse af naturkatastrofer
- fremsætte forslag inden udgangen af 2021 til **en ny handlingsplan for bevarelse af fiskeressourcerne og beskyttelse af havets økosystemer**, som navnlig skal omfatte de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte følsomme arter og habitater
- i samarbejde med medlemsstaterne, regionerne og Det Europæiske Miljøagentur inden udgangen af 2021 **identificere og udpege flere beskyttede havområder** og fastsætte streng beskyttelse heraf
- fremme og støtte **lokale deltagelsesinitiativer** (såsom lokaludviklingsgrupper styret af lokalsamfundet og lokale aktionsgrupper for fiskeriet), der kombinerer genopretningen af havets ressourcer med bevarelsen af livsgrundlaget i lokalsamfundet.

2.4 Modstandsdygtige kyster

Hvis vi skal beskytte vores naturmæssige og økonomiske aktiver og infrastruktur kræver det, at vi tilpasser os de uundgåelige konsekvenser af klimaændringerne. Som et alternativ til at bygge endnu mere "grå" infrastruktur (dæmninger, diger og betonbarrierer) bør klimatilpasning baseres på naturlige og naturbaserede løsninger, som f.eks. vådområder (saltmarske, søgræsenge, mangrover og klitter). Udvikling af grøn infrastruktur i kystområderne kan bidrage til at bevare biodiversiteten, økosystemerne og landskaberne langs kysten, hvilket vil fremme den bæredygtige udvikling af turismen og sætte skub i kystregionernes økonomi. Sådanne tilpasningsaktiviteter vil i sig selv blive en ny sektor i den blå økonomi.

Cirka en tredjedel af EU's befolkning bor inden for en afstand på 50 km fra kysten. Over 200 millioner borgere bor i kystområder eller på en af Europas mange øer. FN's Klimapanel (IPCC) oplyste i 2018, at vandstanden i havene sandsynligvis vil stige med 0,4-0,8 m inden 2100, og at denne stigning, hvis udviklingstendensen for de globale drivhusgasemissioner forbliver den samme, sandsynligvis vil nå op på 1,1m²⁶. Efter 2100 vil vandstanden i havene fortsat stige i århundreder på grund af den fortsatte varmeoptagelse og tabet af is i Arktis og Antarktis. Som følge af klimaændringerne vil sandsynligheden for ekstreme vejrphenomener, der har deres udspring i havet, og som forårsager alvorlig skade på befolkningen, de økonomiske aktiver og infrastrukturer, øges voldsomt.

EU's offentlige udgifter til beskyttelse af kystlinjer mod risikoen for erosion og oversvømmelser anslås til over 5 mia. EUR om året i perioden 1990-2020²⁷. Omkostningerne ved manglende handling ville på den anden side beløbe sig til 340-360 mia. EUR om året i

---

²⁶ Særrapport fra Det Mellemlstatslige Panel om Klimaændringer: Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate, Summary for Policy Makers, afsnit B.3.1, <https://www.ipcc.ch/srocc/chapter/summary-for-policy-makers/>.

²⁷ <https://www.eea.europa.eu/themes/water/europes-seas-and-coasts>.

form af tabte økosystemtjenester langs EU's kyster. Vi har brug for at gøre meget store fremskridt med hensyn til at undersøge mulighederne for og planlægge en fælles indsats. Den nye EU-strategi for tilpasning til klimaændringer²⁸ indeholder en overordnet ramme for tilpasningsindsatsen i form af en mere intelligent, mere systemisk og hurtigere tilpasning i EU og en større international indsats for at opnå modstandsdygtighed over for klimaændringerne. Kommissionen har under anvendelse af retningslinjerne i strategien til hensigt at:

- bestræbe sig på at **lukke huller i viden** og fremme innovation, der tager sigte på at gøre kystområderne mere modstandsdygtige over for klimaændringerne, bl.a. ved hjælp af en ny sammenlignende analyse af traditionelle og naturbaserede løsninger
- bestræbe sig på at fremme Copernicus' og EMODnet's kapacitet til observation, modellering og prognostisering for bedre at kunne **forudse virkningerne af ekstreme vejrfænomener** (f.eks. oversvømmelser og stormfloder) **og stigningen i vandstanden i de forskellige regioner**
- **fremme samarbejdet mellem kystregioner og øer** i samme havområde med fælles behov med henblik på at udvikle tilpasningsstrategier og fælles tilgange til kystzoneforvaltning²⁹, investere i bæredygtig kystsikring og tilpasse de økonomiske aktiviteter i kystområderne
- bistå medlemsstaterne med **langsigtet planlægning for gradvist at øge investeringerne** med støtte fra EU.

2.5 Ansvarlige fødevarsystemer

Hvis havets ressourcer udnyttes bedre, og vi vælger alternative fødevarer- og foderkilder, kan den blå økonomi bidrage til at lette presset på klimaet og på de naturressourcer, der anvendes til produktionen af fødevarer.

En af de sektorer, der bidrager til kulstofemissioner, forurening og tab af biodiversitet, er det nuværende system for produktion og forbrug af fødevarer. Netop derfor har Kommissionens "fra jord til bord"-strategi³⁰ — en samlet strategi, der har indvirkning på mange aspekter af den blå økonomi, til formål at føre dette system ind på en bæredygtig kurs. Dette omfatter bl.a. et ansvarligt fiskeri, der skal bringe bestandene op på et bæredygtigt niveau, bæredygtige akvakulturprodukter som supplement til vildtfangede fisk, der er underlagt naturlige grænser, og algeproduktion som et alternativ til landbrug.

Den europæiske fiskerisektor har gjort betydelige fremskridt i retning af at bringe Europas fiskebestande tilbage på et bæredygtigt niveau og leve op til den fælles fiskeripolitiks bæredygtighedsstandard³¹, navnlig i det nordøstlige Atlanterhav. Der er dog stadig visse vigtige udfordringer, bl.a. reduktionen af uønskede fangster og udsmid, som skal opnås ved hjælp af mere selektive fangstmetoder. Udsmid resulterer i et betydeligt spild og undergraver både den bæredygtige udnyttelse af havets biologiske ressourcer og fiskeriets levedygtighed.

²⁸ [SEC\(2021\) 89 final](#).

²⁹ Rådets afgørelse 2010/631/EU af 13. september 2010 om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af protokollen om integreret kystzoneforvaltning i Middelhavet til konventionen om beskyttelse af Middelhavets havmiljø og kystområder.

³⁰ COM(2020) 381 final.

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik, ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1954/2003 og (EF) nr. 1224/2009 og ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 og (EF) nr. 639/2004 samt Rådets afgørelse 2004/585/EF.

Den igangværende revision af EU's fiskerikontrolforordning, den dertil knyttede debat om manglende kontrol med landingsforpligtelsen og behovet for et fuldt ud dokumenteret fiskeri efter og bifangster af følsomme arter bekræfter, hvor vigtigt det er at skifte de traditionelle kontrolmetoder ud med nye digitale systemer.

Digitalisering og avancerede redskaber til fiskeri (såsom elektroniske fjernovervågningssystemer, fangstrapportering ved hjælp af mobilapplikationer, økosystemmodellering og kunstig intelligens) kan optimere fiskeriet og samtidig muliggøre dataindsamling og -analyse, forbedre kontrollen og overvågningen, reducere den administrative byrde og i sidste ende støtte en bæredygtig forvaltning af havets biologiske ressourcer, uden at det kræver fysisk tilstedeværelse. Sådanne højteknologiske systemer kan meget vel blive standardudstyr i fiskerierhvervet. Fremme af EU-baseret digital knowhow for fiskerierhvervet vil kunne skabe en ny generation af arbejdspladser.

Akvakultur er en værdifuld kilde til fødevarer og foder med lav miljøpåvirkning, hvis produktionen forvaltes bæredygtigt. EU's akvakultursektor lever op til høje standarder med hensyn til produktkvalitet og dyresundhed, men der er stadig plads til forbedringer med hensyn diversificering³², konkurrenceevne og miljøpræstationer. Akvakulturproduktion med lav miljøpåvirkning (såsom lavtrofisk, multitrofisk og økologisk akvakultur) og de miljøtjenester, som akvakultur leverer, kan — hvis denne sektor videreudvikles — yde et stort bidrag til den europæiske grønne pagt, jord til bord-strategien og en bæredygtig blå økonomi.³³ De nye strategiske retningslinjer for EU's akvakultursektor indeholder en vision og en køreplan for, hvordan en sådan omstilling kan realiseres. Retningslinjerne støtter bedste praksis for at sikre gode miljøpræstationer og fremme cirkulær praksis inden for akvakultur, f.eks. ved hjælp af miljøovervågning af lokaliteter og affaldshåndtering. Handlingsplanen for udviklingen af økologisk produktion³⁴ indeholder en række initiativer, der specifikt tager sigte på at fremme den økologiske akvakulturproduktion i EU.

Foruden deres potentiale med hensyn til produktion af biobaserede produkter og biobrændstoffer kan **alger** udgøre et bæredygtigt alternativ som råvare til fremstilling af fødevarer og foder. Algebaserede fødevarer kan lette miljøaftrykket fra landbruget, akvakultursektoren og fiskeriet. Investering i produktionen af mikroalger som en ny kilde til foder kan bidrage til at reducere fangsterne af vilde fisk til foderfremstilling. Selv om bekæmpelsen af eutrofiering hovedsagelig kræver, at forureningen reduceres ved kilden, kan algeproduktion til havs bidrage til at fjerne overskydende kulstof, nitrogen og fosfor i vandet. Introduktionen af nye alge- og havbaserede fødevarer- og foderstofprodukter på den Europæiske Unions marked er en reel mulighed for at udvikle en bæredygtig fødevareresektor. Selv om der allerede findes en række produkter på markedet, kan introduktionen af nye algebaserede fødevarer være omfattet af kravene i forordningen om nye fødevarer³⁵, ligesom de skal godkendes inden markedsføringen. Kommissionen har også til hensigt at undersøge

---

³² EU-medlemsstaterne importerer stadig over 70 % af de fisk og skaldyr, de forbruger. Akvakulturprodukter dækker kun 25 % af EU's forbrug af fisk og skaldyr, og EU's akvakultursektor tegner sig for under 2 % af den globale akvakulturproduktion. Akvakulturproduktionen er fortsat stærkt koncentreret både med hensyn til, i hvilke EU-medlemsstater den finder sted og med hensyn til de arter, der opdrættes, så der er et betydeligt potentiale for diversificering.

³³ COM(2021) 236 final.

³⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12555-%C3%98kologisk-landbrug-handlingsplan-for-udvikling-af-%C3%B8kologisk-produktion-i-EU_da

³⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2283 af 25. november 2015 om nye fødevarer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 258/97 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1852/2001

potentialet for cellebaseret produktion af fisk og skaldyr som et innovativt og bæredygtigt alternativ.

Forbrugerne efterspørger i stigende grad produkter med et lavt miljøaftryk og produkter fra korte forsyningskæder. Samtidig skal den stadigt større indsats, som fiskere og fiskeopdrættere gør for at tilvejebringe kvalitetsprodukter, belønnes af markedet. Fra jord til bord-strategien omfatter initiativer vedrørende rammeregler for mærkning af bæredygtige fødevarer, der skal sætte forbrugerne i stand til at træffe informerede valg. En EU-adfærdskodeks for ansvarlig forretnings- og markedsføringspraksis i fødevarerforsyningskæden skal tiltrække ambitiøse tilsagn fra kædens mellemlid, som skal tilskynde fiskerne og fiskeopdrætterne til at fastholde deres bæredygtighedsindsats og i sidste ende gøre værdikæderne for fisk og skaldyr mere bæredygtige. EU's handelsnormer for fiskevarer og skaldyr er i øjeblikket ved at blive revideret for at styrke forbrugernes stilling og bidrage til at sikre, at der er lige vilkår på EU-markedet for fiskevarer og akvakulturprodukter.

Med det mål at opbygge bæredygtige fødevarer-systemer i den blå økonomi vil Kommissionen:

- senest i 2023 forelægge et forslag til retlige rammer, der skal omfatte fiskevarer og akvakulturprodukter, med det formål at fremskynde og lette overgangen til et bæredygtigt fødevarer-system
- i 2022 fremsætte forslag til en retsakt om **moderne, bæredygtige handelsnormer for fisk og skaldyr** med det formål at give forbrugerne og de erhvervsdrivende i forsyningskæden sammenlignelige oplysninger om fisk og skaldyrs miljømæssige og sociale bæredygtighed og deres CO₂-fodaftryk
- i 2022 vedtage et **særligt initiativ om alger**³⁶ for at støtte udviklingen af EU's algesektor. Det er tanken, at initiativet skal lette godkendelsen af alger som en ny fødevarer ved at reducere ansøgningsomkostningerne, lette markedsadgangen, øge forbrugernes kendskab til og accept af algeprodukter og lukke huller med hensyn til viden, forskning og innovation
- støtte **digitaliseringen af fiskerikontrollen** og fremme håndhævelsen af fiskerireglerne ved at revidere fiskerikontrolordningen med henblik på at gå over til mere avanceret digital kontrol af fiskeriet
- vurdere potentialet for cellebaseret fremstilling af fødevarer samt forsknings- og investeringsbehovet i denne forbindelse
- i forbindelse med **gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik** styrke fiskeriforvaltningen i Middelhavet og Sortehavet og arbejde tæt sammen med alle interessenterne om så hurtigt som muligt at få gennemført den flerårige forvaltningsplan for fiskeriet i det vestlige Middelhav.

3. STØTTE UDVIKLINGEN AF EN BÆREDYGTIG BLÅ ØKONOMI

3.1 Viden om havene

Pålidelige og harmoniserede havdata af høj kvalitet er en forudsætning for en bæredygtig omstilling af den blå økonomi. Større viden om havet og dets økosystemer

³⁶ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12780-Den-bla-bio%C3%B8konomi-opbygning-af-en-st%C3%A6rk-og-b%C3%A6redygtig-algesektor_da.

samt fri adgang til data vil sætte industrien, de offentlige myndigheder og civilsamfundet i stand til at træffe informerede beslutninger.

EMODnet³⁷ indsamler i henhold til fælles standarder og efter principperne om åben adgang målinger fra hundredvis af institutioner for at gøre EU til en model for bedste praksis med hensyn til **udvekslingen af havdata** og -observationer. Den maritime overvågningstjeneste under Copernicus stiller satellitdata og prognoser til rådighed i EU's havområder og i verden. Der arbejdes på at forbedre digitaliseringen af havdata, deres detaljeringsgrad og anvendelighed og omdanne disse data til viden og værktøjer til gavn for en bred vifte af interessenter. En række internationale institutioner deltager i dette arbejde, navnlig i udviklingen af "Digital Twin of the Ocean"³⁸ som led i initiativet "Destination Earth", hvilket vil bidrage til at tackle komplekse miljøændringer og de socioøkonomiske konsekvenser heraf ved at overvåge og simulere udviklingen i havene. Det vil også være et konkret bidrag til FN's tiår for havforskning for bæredygtig udvikling³⁹.

Socioøkonomiske data er vigtige input for politiske beslutningstagere og for virksomheder, der skal træffe hurtige beslutninger i et miljø i hastig udvikling, særlig i krisetider. Siden 2018 er den blå økonomi i EU blevet kortlagt i rapporten om den blå økonomi. Et brugervenligt værktøj med indikatorer for den blå økonomi⁴⁰ viser de økonomiske fremskridt. Både i Det Europæiske Markedsobservatorium for Fiskevarer og Akvakulturprodukter⁴¹ og i forbindelse med rapporten om den blå bioøkonomi (Bioeconomy Report) er der indsamlet, redigeret og videreformidlet data om markederne for fiskevarer og akvakulturprodukter og om nyskabende anvendelse af havets biologiske ressourcer. Siden pandemiens begyndelse er virkningerne for sektoren blevet vurderet ved hjælp af nye og hyppigere analyser i realtid, hvilket har gjort det muligt for operatørerne at forudse ændringer i regler og forbrugsmønstre, tilpasse sig og komme hurtigere på fode igen. Dette bidrager til den europæiske grønne pagts mål om at opbygge en mere modstandsdygtig fødevarerforsyningskæde.

For at indhente den viden, der er brug for med henblik på omstillingen til en bæredygtig blå økonomi vil Kommissionen:

- senest i 2022 udarbejde et **initiativ vedrørende havobservation**, som skal strukturere og harmonisere indsamlingen af data til de forskellige formål, som f.eks. miljøovervågning, fiskeri- og akvakulturforvaltning, forskning og sikker sejlads
- i 2021 etablere et **observatorium for den blå økonomi** i samarbejde med Kommissionens Fælles Forskningscenter, som skal **offentliggøre årlige rapporter om den blå økonomi** og tilvejebringe oplysninger om de fremskridt, der gøres med dekarboniseringen af den blå økonomi
- offentliggøre en stabil metode til at **integrere begrebet "naturkapital" i økonomiske beslutninger**. Dette indebærer en vurdering og kvantificering af både

---

³⁷<https://emodnet.eu/en>. EMODnet samler mere end 120 organisationer med det formål at levere data om havmiljøet inden for syv fagområder, nemlig batymetri, geologi, havbundshabitater, kemi, biologi, fysik og menneskelige aktiviteter. Dataene behandles for at gøre dem lette at finde, lette at tilgå, lette at samle og lette at bruge (også kaldet "FAIR" — Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).

³⁸ Temaområderne under Digital Twin of the Oceans vil blive programmeret og føjet til Destination Earth-systemet fra og med 2023.

³⁹ <https://www.oceandecade.org/>.

⁴⁰ <https://blueindicators.ec.europa.eu/>

⁴¹ EUMOFA: <https://www.eumofa.eu/>.

den økonomiske værdi af havøkosystemtjenesterne og de socioøkonomiske omkostninger og fordele ved at opretholde et sundt havmiljø

- udvide den maritime overvågningstjeneste under Copernicus, således at den bliver en EU-referenceramme for havrelaterede prognoser og et hav- og klimacenter, der kan levere kysttjenester på såvel paneuropæisk som globalt plan
- investere yderligere i modellering med henblik på en bedre overvågning af levende økosystemer og fiskeressourcer i tid og rum

Samtlige ovennævnte initiativer er i overensstemmelse med Kommissionens europæiske datastrategi⁴², eftersom de stiller den offentlige sektors data til rådighed med henblik på videreanvendelse og muliggør fri dataudveksling i EU, hvilket er til gavn for både virksomheder, forskere og offentlige forvaltninger.

3.2 Forskning og innovation

Havrelateret og maritim forskning og innovation er afgørende for realiseringen af EU's ambition om klimaneutralitet senest i 2050, for beskyttelsen og genopretningen af havøkosystemer og for den blå økonomis forudsætninger for være en kilde til idéer og tiltag, der kan skabe bæredygtig innovation.

Innovative teknologier såsom big data, kunstig intelligens, avanceret modellering, sofistikerede sensorer og autonome systemer vil sandsynligvis skabe gennemgribende forandringer i den blå økonomi i den nærmeste fremtid. Nye teknologier kan gøre det muligt for traditionelle sektorer som skibsfart, fiskeri og turisme at øge deres bæredygtighed og cirkularitet. Innovation er selve eksistensgrundlaget for fremspirende sektorer såsom blå bioteknologi, offshore vedvarende energi og maritim sikring. Kystsamfundene kan ved hjælp af innovation genopbygge eller omstille deres økonomier og blive lokale drivkræfter for bæredygtighed. Lokaludvikling styret af lokalsamfundet, der finansieres af Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond, er et meget effektivt redskab til at fremme denne proces⁴³.

Den rolle, som forskning og innovation spiller som drivkraft for realiseringen af den grønne pagt, kan ikke overvurderes. Investeringer i forskning og innovation under **Horisont Europa** vil støtte omstillingsprocessen med henblik på at skabe bæredygtige værdikæder i den blå økonomi og muliggøre den dobbelte grønne og digitale omstilling. De nye missioner og europæiske partnerskaber under Horisont Europa-programmet vil spille en afgørende rolle ved at give borgere og fagfolk (små og mellemstore virksomheder, den akademiske verden, forskere, de offentlige myndigheder og investorer) mulighed for i fællesskab at udarbejde og gennemføre løsninger.

Intelligente specialiseringsstrategier vil sammen med Horisont Europa bidrage til at fremme innovation inden for rammerne af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Det nye initiativ vedrørende interregionale investeringer i innovation skal støtte projekter på tværs af regionerne, der tager sigte på at udvikle europæiske værdikæder, mens EU's innovationsfond for klimaindsatsen skal støtte demonstrationsprojekter vedrørende kulstoffattige teknologier i havmiljøet.

Kommissionen vil ved hjælp af følgende initiativer udvikle et paneuropæisk innovationsøkosystem for en bæredygtig blå økonomi:

- **Kandidatmissionen "Sunde have, kystområder og indre farvande"** har til formål at mindske forstyrrelsen af havøkosystemer, genoprette hav- og

---

⁴² COM(2020) 66 final.

⁴³ Der findes flere eksempler i deres netværk, dvs. FARNET.

ferskvandsøkosystemer, bekæmpe tabet af biodiversitet og forurening og fremme løsninger i den blå økonomi med klimaneutralitet for øje

- Det **nye europæiske partnerskab for en klimaneutral, bæredygtig og produktiv blå økonomi**, som efter planen skal søsættes i 2023, vil bestå af et offentligt initiativ, der samfinansieres af EU, de nationale regeringer og de nationale organer, der finansierer forskning.

3.3 Investeringer

Det vil kræve betydelige investeringer at nå målsætningerne i den europæiske grønne pagt. Der er risiko for, at en tredjedel af investeringerne i den blå økonomi stadig ikke vil være bæredygtige i 2030. Det er afgørende, at de bæredygtighedsspørgsmål, der er beskrevet ovenfor (kapitel 2) nu integreres i *alle* investeringsbeslutninger, uanset kilden.

Med hensyn til **privat kapital** har Kommissionen, Den Europæiske Investeringsbank og WWF i samarbejde med private og offentlige finansielle institutioner fastlagt en række havspecifikke bæredygtighedsprincipper og -standarder. Indtil videre har over 50 finansielle institutioner tilsluttet sig "Sustainable Blue Economy Finance Initiative"⁴⁴, der er et frivilligt finansieringsinitiativ, der skal fremme en bæredygtig blå økonomi. EU's klassificeringssystem for bæredygtige investeringer, der i øjeblikket er under udvikling, vil være et vigtigt redskab til at udpege bæredygtige havrelaterede økonomiske aktiviteter.

Offentlig støtte fra EU vil fortsat være afgørende for mindre modne teknologier og projekter, hvor der er brug for at tiltrække investorer, reducere omkostningerne og usikkerheden og fremskynde markedsadgangen. Det nye InvestEU-program vil være yderst relevant for søtransport, havne og vedvarende offshore energi samt for bevarelsen og genoprettelsen af biodiversiteten, bæredygtig akvakultur og havobservation. For så vidt angår transport vil udskiftning af skibe eller eftermontering med lav- og nulemissionsteknologier f.eks. danne grundlag for en fremstillingsindustri, der giver Europa en strategisk fordel. For nye projekter, der tager sigte på offshore vedvarende energi, kan en reduktion af risikoen og nedbringelse af finansieringsomkostningerne resultere i en positiv kædereaktion, der tilskynder til mobilisering af privat kapital og nye investeringer.

Samhørighedspolitikken fonde skal fortsat finansiere projekter, der bidrager til omstillingen med grønne og kulstofneutrale løsninger inden for søtransport, dekarbonisering af havneinfrastrukturer og anvendelse af vedvarende energi samt foretagender inden for den cirkulære økonomi og lokale klimatilpasningsforanstaltninger. Desuden skal genopretnings- og resiliensfaciliteten støtte medlemsstaterne i deres omstilling til en moderne, ressourceeffektiv, konkurrencedygtig og modstandsdygtig økonomi. De relevante nationale planer forventes at støtte reformer og investeringer i blå teknologier og kapacitet, og der vil ikke blive ydet støtte fra resiliensfaciliteten til foranstaltninger, der skader miljøet betydeligt eller undergraver en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer.

Med henblik på at øge de offentlige og private investeringer i de nøgleprioriteter, der er udpeget i denne meddelelse, agter Kommissionen at samarbejde med europæiske finansielle institutioner:

- Kommissionen vil samarbejde med **Den Europæiske Investeringsbank** om at koordinere indsatsen for at reducere forureningen i europæiske have, navnlig

---

⁴⁴ <https://www.unepfi.org/blue-finance/>.

Middelhavet. Begge institutioner vil overveje, hvordan private investorer og offentlige udviklingsbanker kan tilskyndes til at bidrage til denne indsats

- Kommissionen vil samarbejde med **Den Europæiske Investeringsfond** om at undersøge, hvilke rammer der kan lette anvendelsen af finansielle instrumenter under delt forvaltning til gavn for en bæredygtig blå økonomi
- For at hjælpe mindre virksomheder, der har forandringskabende idéer, men som har svært ved at få adgang til privat kapital, skal Kommissionens BlueInvest-platform⁴⁵ yde skræddersyet støtte, synlighed, adgang til investorer og rådgivning om investeringsparathed. I denne forbindelse er det hensigten, at EU's budgetgaranti under InvestEU kombineret med finansielle bidrag fra EU-budgettet, der ydes inden for rammerne af sektorprogrammerne, skal mobilisere privat kapital til finansiering af risikokapital til nystartede virksomheder og virksomheder i opstartfasen inden for blå teknologi
- I forbindelse med den kommende revision af **statsstøtteregele** og direktivet om vedvarende energi er det hensigten at fastsætte betingelser for ydelsen af støtte til en miljøvenlig og omkostningseffektiv udbredelse af ren energi, herunder offshore vedvarende energi.

3.4 Blå færdigheder og arbejdspladser

Til trods for en generel afmatning på arbejdsmarkedet som følge af pandemien rummer den dobbelte grønne og digitale omstilling et enormt beskæftigelsespotentiale. Hvis dette potentiale skal indfries, er det helt afgørende, at virksomheder, der arbejder med særlig avanceret teknologi, kan trække på kvalificeret arbejdskraft. Vi er også nødt til at forbedre offentlighedens opfattelse af karrierer i den blå økonomi.

På den blå økonomis arbejdsmarked fører omstillingen allerede til ledige stillinger — op til 30 % af de virksomheder, der beskæftiger sig med offshore produktion af vedvarende energi, klager over, at enten er de færdigheder, de har brug for, ikke til rådighed, eller også er der mangel på arbejdskraft med de nuværende færdigheder (f.eks. teknikere). Alene i sektoren for offshore vindenergi vil antallet af arbejdspladser kunne tredobles i tiden frem til 2030.

Den nye dagsorden for færdigheder⁴⁶ har til formål ved hjælp af opkvalificering og omskoling at bistå virksomheder og enkeltpersoner med at tilpasse sig de digitaliserede processer og nye teknologier. Som led i planen for sektorsamarbejde om færdigheder⁴⁷ er det meningen, at den maritime alliance for udvikling af havteknologifærdigheder⁴⁸, der blev lanceret under Erasmus +, inden udgangen af 2021 skal komme med retningslinjer for, hvordan der kan slås bro over kvalifikationskløften i sektoren for offshore vedvarende energi og skibsbygningsindustrien, og det er ligeledes meningen, at den skal foreslå en strategi for færdigheder, som skal tages i anvendelse på nationalt og regionalt plan.

Programmet for blå karrierer, som siden 2016 har ydet tilskud til videreuddannelse og omskoling af arbejdsstyrken i den blå økonomi, udvides nu til dække de uddannelsesbehov,

⁴⁵ <https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/en/frontpage/1451>.

⁴⁶ COM(2020) 274 final.

⁴⁷ Planen, der henvender sig til de vigtigste interessenter (erhvervslivet, fagforeninger, forskningsinstitutter, uddannelsesinstitutioner og de offentlige myndigheder), opfordrer interessenterne til at indgå sektorspecifikke partnerskaber, udvikle færdighedsstrategier og konkrete lærings- og uddannelsesprogrammer for at slå bro over færdighedskløften i deres respektive sektorer.

⁴⁸ <https://www.projectmates.eu/>.

der følger af den europæiske grønne pagt og folkesundhedskrisen. For at fremme kønsbalancen i de maritime erhverv vil Kommissionen investere i indsamling af data, konsolidering og analyse af kvinders bidrag til den maritime sektor.

I 2021 fremlægger Kommissionen en ambitiøs handlingsplan med henblik på gennemførelse i hele EU af den europæiske søjle for sociale rettigheder og dens 20 principper. Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond yder specifikt støtte til uddannelse og opkvalificering af fiskere såvel som til andre initiativer, der tager sigte på investering i mennesker, opkvalificering og social dialog. Adskillige andre EU-fonde (f.eks. Den Europæiske Socialfond Plus og instrumentet for teknisk støtte) investerer ligeledes i mennesker, beskæftigelse og færdigheder. EU er fast besluttet på at forbedre sundheden og sikkerheden til søs ved at sætte ind med både uddannelse af arbejdstagere i blå jobs og forbedring af søfolks og fiskeres arbejdsvilkår⁴⁹.

Kommissionen har til hensigt at:

- tilskynde til og lette etableringen af relevante **færdighedspartnerskaber** inden for rammerne af pagterne for færdigheder i de industrisektorer, der er relevante for den blå økonomi, som udpeget i EU's industristrategi (f.eks. i sektorerne for offshore vedvarende energi eller skibsbygning)
- i 2022 inden for rammerne af Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond iværksætte en **ny indkaldelse af forslag om blå karrierer** og en specifik indkaldelse af forslag om kvinder med henblik på at øge antallet af kvinder i arbejdsstyrken og gøre dem mere synlige i den formelle forvaltning af den blå økonomi
- fremme gennemførelsen eller vedtagelsen af Den Internationale Arbejdsorganisations og Den Internationale Søfartsorganisations konventioner for at **forbedre arbejdsvilkårene og harmonisere uddannelseskravene for besætningsmedlemmer** og dermed gøre erhvervet mere tiltrækkende.

4. SKABELSE AF BETINGELSERNE FOR BÆREDYGTIG FORVALTNING

Havene er til gavn for alle, men de risikerer at blive overudnyttet uden hensyn til konsekvenserne. Der er derfor behov for bredt accepterede regler og konventioner om fysisk planlægning, inddragelse af borgerne, regionalt samarbejde, maritim sikkerhed og international politik.

4.1 Maritim fysisk planlægning

Jo større behovet for at udnytte havområderne er, desto vigtigere er fysisk planlægning. Maritim fysisk planlægning er et uundværligt værktøj til at forebygge konflikter mellem politiske prioriteter og til at forlige den økonomiske udvikling med behovet for at beskytte naturen. Offentlig høring med deltagelse af både borgere og interessenter er et grundlæggende led i den maritime fysiske planlægningsproces.

Maritim fysisk planlægning spiller en central rolle for opfyldelsen af Europas målsætninger om dekarbonisering og beskyttelse af biodiversiteten. Det fremgår klart af EU's biodiversitetsstrategi, at de nationale fysiske planer for det maritime rum af hensyn til den

---

⁴⁹ I overensstemmelse med internationalt anerkendte principper og rammer, herunder FN's mål for bæredygtig udvikling, ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet og konvention om søfarendes arbejdsforhold.

økosystembaserede forvaltningstilgang bør tage sigte på at dække alle maritime sektorer og aktiviteter og omfatte arealbaserede bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger. Planlægning forbedrer også sikkerheden og forudsigeligheden i forbindelse med private investeringer og kan fremme synergieffekten mellem økonomiske sektorer. Direktivet om maritim fysisk planlægning⁵⁰ sikrer, at potentielle negative konsekvenser for miljøet identificeres og undgås på et meget tidligt tidspunkt i planlægningsprocessen, og at de nationale fysiske planer for det maritime rum er i overensstemmelse med de nationale energi- og klimaplaner samt målet om god miljøtilstand som defineret i havstrategirammedirektivet.

Kommissionen agter at:

- aflægge rapport om gennemførelsen af EU-direktivet om maritim fysisk planlægning i 2022 efter vedtagelsen i marts 2021 af de nationale fysiske planer for det maritime rum og udarbejde **forslag til, hvordan den kan lette samarbejdet på tværs af grænserne** og tilskynde medlemsstaterne til at integrere målsætninger for udviklingen af vedvarende offshore energi i deres nationale planer for det maritime rum
- i 2021 indlede en **revision af havstrategirammedirektivet** og, eventuelt, afhængigt af resultatet, foretage en revision af direktivet senest i 2023
- udarbejde **retningslinjer for en økosystembaseret tilgang til maritim fysisk planlægning** og fremme en multifunktionel udnyttelse af det maritime rum i form af en kombination af forskellige aktiviteter på samme sted (f.eks. havbrug og systemer til offshore vedvarende energi).

4.2 Inddragelse af borgerne og viden om havene

Politikken for en bæredygtig blå økonomi skal både fremme inddragelsen af borgerne og forbedres ved hjælp af en sådan inddragelse.

Europas borgere, særlig unge mennesker, tillægger sunde have stor værdi og støtter en bæredygtig tilgang til forvaltningen af dem. Offentlighedens bekymring over plastaffald i havene er et bevis herpå, men det er fortsat vigtigt at øge offentlighedens bevidsthed om havenes betydning for livet på jorden. Moderne mobilapplikationer giver borgerne mulighed for at spore, overvåge og rapportere miljøskader, de har observeret. En af opgaverne under **kandidatmissionen om sunde have** er at bruge nye metoder til at inddrage EU-borgerne og give dem indflydelse. Dette vil kunne bidrage til at sikre fremtidige foretagenders miljømæssige integritet og direkte støtte den europæiske grønne pagt.

- Koalitionen EU4Ocean⁵¹, et initiativ, som Kommissionen har lanceret for nylig, har til formål at skabe et **netværk af europæiske skoler**, som skal bringe havrelaterede spørgsmål ind i klasseværelserne. Det vil gøre det muligt for organisationer, der arbejder med havbeskyttelse, at gennemføre fælles projekter med inddragelse af borgerne, hvilket vil forstærke virkningen heraf og de opsøgende aktiviteter.
- Kommission vil samarbejde med Den Mellemsstatslige Oceanografiske Kommission under UNESCO, medlemsstaterne og de internationale partnere for at bidrage til det **program for viden om havene**, der gennemføres som led i FN's tiår for havforskning for bæredygtig udvikling 2021-2030.

4.3 Havområder, regionalt samarbejde og støtte til kystområder

⁵⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU af 23. juli 2014 om rammerne for maritim fysisk planlægning.

⁵¹ <https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/en/node/4484>.

Kystområder og øer er nøgleaktører i den blå økonomi. Eftersom de ofte er fælles om det samme havområde, ligger der en klar merværdi i at tackle fælles udfordringer og beskytte fælles goder gennem et regionalt samarbejde. EU vil fortsat støtte samarbejdet, udarbejde skræddersyede strategier for hvert europæisk havområde og anvende den samme samarbejdsbaserede tilgang i forbindelserne med nabolande, der deler et havområde, marine levende ressourcer og geøkonomiske karakteristika med EU.

Havområdestrategierne har vist sig at være effektive, eftersom de samler en bred vifte af interessenter (nationale regeringer, kystregioner, byer, forskningsinstitutter, uddannelsesnetværk og erhvervslivet) og giver dem mulighed for at kanalisere arbejdet med specifikke projekter og tiltag, der støtter en bæredygtig blå økonomi, som f.eks. tilbud om bæredygtig turisme. Kommissionen støtter samarbejdet om havområder og de makroregionale samarbejdsstrategier, dvs. handlingsplanen for Atlanterhavsområdet fra 2020⁵², havstrategien for det vestlige Middelhav⁵³, den fælles maritime dagsorden for Sortehavet⁵⁴, EU-strategien for området omkring Adriaterhavet og Det Joniske Hav⁵⁵ og EU-strategien for Østersøområdet⁵⁶.

Over halvdelen af EU's turistindkvarteringsfaciliteter er beliggende i kystområder, og strandhoteller tegner sig for 30 % af alle overnatninger. **Hav- og kystturismen**, der er en bærende søjle i den blå økonomi og tæt forbundet med mange af dens øvrige sektorer, har lidt under de alvorlige virkninger af pandemien. Nedlukningerne har haft konsekvenser for arbejdspladserne og indkomstmulighederne i turistsektoren og væsentligt reduceret dens kapacitet til at investere i udviklingen af mere modstandsdygtige og bæredygtige tjenester og forsyningskæder. Der er behov for investeringer for at skabe social modstandsdygtighed og stimulere jobskabelse og økonomiske muligheder for kystsamfundene. Kommissionen har i lyset af ovenstående udarbejdet en ramme, der har til formål at støtte en sikker genoptagelse af turistaktiviteterne og bane vejen for en mere modstandsdygtig og bæredygtig sektor⁵⁷.

Efterspørgslen blandt de rejsende efter klimavenlige, bæredygtige rejseoplevelser har allerede været stigende i de seneste år, og pandemien har sat yderligere skub i efterspørgslen efter "langsom turisme" og udendørs, naturbaserede destinationer. Bæredygtighed forventes at blive et vigtigere kriterium for valget af turistaktiviteter, idet de regionale og lokale destinationer forventes at fremme genopretningen⁵⁸. Disse ambitioner og udviklingen i retning af mere bæredygtig turisme bør være retningsgivende for anvendelsen af finansielle ressourcer og investeringer på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan.

I meddelelsen om den europæiske grønne pagt forpligter Kommissionen sig til at lægge særlig vægt på den rolle, som regionerne i den yderste periferi kommer til at spille, idet den tager hensyn til deres sårbarhed over for klimaændringer og naturkatastrofer og deres enestående aktiver, nemlig biodiversitet og vedvarende energikilder.

For at støtte genopretningen i kystregionerne agter Kommissionen at:

---

⁵² <http://www.atlanticstrategy.eu/en>.

⁵³ <https://www.westmed-initiative.eu/>.

⁵⁴ <https://blackseablueconomy.eu/206/common-maritime-agenda-black-sea>.

⁵⁵ <https://www.adriatic-ionian.eu/>.

⁵⁶ <https://www.balticsea-region-strategy.eu/about/about>.

⁵⁷ Navnlig med meddelelsen om turisme og transport i 2020 og derefter, EU's vaccinationsstrategi, meddelelsen om sikker genåbning, det digitale grønne certifikat og platformen Re-Open EU og den tilhørende app.

⁵⁸ Verdensturistorganisationens (UNWTO's) principper for omstillingen til en grøn rejse- og turismeøkonomi ("Principles for the transition to a green travel and tourism economy").

- hjælpe byer og regioner med at forvalte den grønne og digitale omstilling på lokalt plan og gøre fuldt ud brug af EU-midler og -incitament. Kommissionen har til hensigt at udarbejde en **støttepakke** (en skabelon for lokale grønne pagter) samt **strategiske retningslinjer** (f.eks. initiativet om intelligente byer ("Intelligent Cities Challenge")). Den vil tilskynde medlemsstaterne til at integrere havområdestrategier og makroregionale strategier i programmeringen af EU-midler⁵⁹
- fremme og støtte ved hjælp af EU-midler udviklingen af **miljøvenlig hav- og kystturisme**. Støtten fra EU skal tage sigte på at sætte fokus på kontinentets mangfoldige maritime kulturarv, forvalte turiststrømmene på en intelligent måde, diversificere udbuddet og udvikle turismen uden for sæsonen
- fortsat **bistå regionerne i den yderste periferi** (i tråd med sin meddelelse fra 2017⁶⁰) med at udnytte mulighederne i deres store eksklusive økonomiske zoner, beskytte deres usædvanligt forskelligartede økosystemer, udvikle deres egne strategier for en bæredygtig blå økonomi og udveksle bedste praksis for imødegåelse af de klimatilpasningsudfordringer, de har til fælles
- fortsat investere i opbygningen af særlige forbindelser med **naboskabs- og udvidelseslandene** med henblik på at udvikle forsyningskæder for den blå økonomi, der styrker forbindelserne med EU (i overensstemmelse med meddelelsen om evaluering af handelspolitikken). Instrumentet for naboskab, udviklings samarbejde og internationalt samarbejde, instrumentet til førtiltrædelsesbistand og andre EU-fonde skal fortsat støtte samarbejdsinitiativer, navnlig med henblik på gennemførelsen af Middelhavsunionens anden ministererklæring om bæredygtig blå økonomi⁶¹, det fornyede partnerskab med de sydlige nabolande⁶² og den økonomiske plan og investeringsplanen for Vestbalkan.

4.4 Maritim sikkerhed

Et sikkert havområde er en forudsætning for beskyttelsen af EU's strategiske interesser såsom retten til fri sejlads, kontrollen ved de ydre grænser og forsyningen med vigtige materialer samt for beskyttelsen af økonomiske aktiviteter og borgere, både til søs og til lands.

EU's strategi for maritim sikkerhed og den tilhørende handlingsplan udstikker retningslinjerne for en samarbejdsorienteret reaktion på de aktuelle interne og eksterne udfordringer vedrørende maritim sikkerhed. En af disse udfordringer er miljø sikkerhed, der omfatter forudsigelse og forvaltning af klimaændringer og forebyggelse af ulovlige udledninger, dumpning af affald, havarier og andre miljørisici. Udveksling af oplysninger, herunder in situ-, luft- og satellitdata, er en afgørende faktor for håndteringen af sikkerhedsudfordringerne, forebyggelsen af ulovlige aktiviteter til søs og håndhævelsen af lovgivningen. Samarbejdet om kystvagtfunktioner mellem tre vigtige EU-agenturer⁶³ skaber betydelige stordriftsfordele, fordi det resulterer i en mindskelse af overlappinger, udvikling af operationer med flere formål og fælles brug af luftfartøjer og fartøjer til eftersøgnings- og redningsoperationer, bekæmpelse af olieforurening osv. For at fremme denne udveksling af

⁵⁹ SWD(2020) 206 final.

⁶⁰ COM(2017) 623 final.

⁶¹ <https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaration-UfM-Blue-Economy-EN-1.pdf>.

⁶² JOIN(2021) 2.

⁶³ EMSA, EFCA og FRONTEX.

oplysninger har Europa-Kommissionen etableret en fælles ramme for udveksling af maritime oplysninger (CISE)⁶⁴.

CISE har til formål at bistå myndigheder fra flere civile og militære sektorer (søtransportsikkerhed, fiskerikontrol, havforureningsberedskab og -bekæmpelse, beskyttelse af havmiljøet, toldvæsenet, grænsekontrollen, generel retshåndhævelse og forsvaret) og på tværs af grænserne med at udveksle oplysninger i realtid om enhver hændelse på havet. Deltagelsen i CISE er frivillig. I overgangsfasen, der løber indtil 2023, forvaltes CISE af Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA) i tæt samarbejde med medlemsstaterne og andre EU-organer. EMSA er ligeledes bemyndiget til at levere satellitprodukter inden for rammerne af den maritime overvågningstjeneste under Copernicus.

Kommissionen agter at:

- fremsætte forslag om **implementeringen af CISE's operationelle fase** i 2024, hvis resultaterne af overgangsfasen taler herfor, med henblik på at skabe et fuldt udbygget system for udveksling af informationer mellem maritime overvågningsmyndigheder i EU.

4.5 Fremme af en bæredygtig blå økonomi uden for EU

Indsatsen for at fremme af en bæredygtig blå økonomi til gavn for Den Europæiske Union kan ikke stoppe ved vores grænser. Mange værdikæder i den blå økonomi er globale og er udsat for pres fra den internationale konkurrence. Desuden driver EU's operatører forretning i hele verden. Vi har derfor ikke blot ansvaret for at forsvare EU's marked mod ikke-bæredygtige produkter eller praksisser, men også for at sikre lige vilkår for EU's virksomheder på det globale marked og gøre opmærksom på EU's ekspertise, miljøindsats og retsstatsprincippet.

Kommissionen agter i overensstemmelse med den internationale havforvaltningsdagsorden, der blev vedtaget i 2016⁶⁵, og de gældende retsregler, der er fastlagt i FN's havretskonvention, at fortsætte sine bestræbelser på at skabe betingelserne for en bæredygtig blå økonomi på internationalt plan. Kommissionen vil fortsat presse på for en videnskabeligt baseret forvaltning af havets naturressourcer, herunder fiskeriet, ved at støtte en bæredygtig udvikling af maritime aktiviteter inden for rammerne af EU's partnerskaber og aftaler og ved at fremme et bæredygtigt fiskeri i de regionale fiskeriforvaltningsorganisationers regi. Kommissionen vil fortsat bekæmpe ulovligt fiskeri og svindel med fiskevarer efter reglerne i EU's forordninger. Den vil gennem partnerskabsaftalerne om bæredygtigt fiskeri fortsat arbejde på at forbedre fiskeriforvaltningen i partnerlandene og bistå med udviklingen af de lokale økonomier.

I forbindelse med de internationale forhandlinger bør EU slå til lyd for, at marine mineraler i det internationale havbundsområde ikke må udnyttes, før dybhavsminedriftens virkninger på havmiljøet, biodiversiteten og menneskelige aktiviteter er blevet tilstrækkeligt undersøgt, før man har fået overblik over risiciene, og før man ved hjælp af teknologier og operationel praksis er i stand til at påvise, at der ikke sker alvorlig skade på miljøet.

Kommissionen agter at:

---

⁶⁴ <http://emsa.europa.eu/cise.html>.

⁶⁵ SWD(2016) 352 final.

- på den 15. partskonference under **FN's konvention om biologisk mangfoldighed** slå til lyd for en ambitiøs global biodiversitetsramme for perioden efter 2020, som beskytter og genopretter havøkosystemer og -habitater og omfatter en global aftale om beskyttelse af mindst 30 % af jordklodens havarealer
- på den 4. mellemstatslige konference inden for rammerne af FN's havretskonvention støtte indgåelsen af en ambitiøs, retligt bindende **aftale om havets biodiversitet i områder uden for national jurisdiktion** med henblik på at fremme bevarelse og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne på det åbne hav
- stå i spidsen for bestræbelserne for at nå frem til en **global aftale om plast** og fremme udbredelsen af en cirkulær økonomisk tilgang til behandlingen af plast, som ville kunne danne grundlag for en stærkere og mere koordineret reaktion på plastforurening på globalt plan
- fortsætte bestræbelserne på i Verdenshandelsorganisationens regi at afslutte de multilaterale forhandlinger om fiskeristøtte med henblik på gennemførelsen af verdensmål 14.6 for bæredygtig udvikling, dvs. at forbyde visse former for fiskeristøtte, der bidrager til overkapacitet og overfiskning, og fjerne støtte, der bidrager til ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri
- gøre fuldt ud brug af sin diplomatiske indflydelse og opsøgende kapacitet til at bidrage til, at der indgås en aftale om udpegning af tre store beskyttede havområder i havet omkring Antarktis (havet øst for Antarktis, Weddellhavet og Den Antarktiske Halvø) inden for rammerne af Kommissionen for Bevarelse af de Marine Levende Ressourcer i Antarktis
- **støtte tredjelande** i at fremme og diversificere en bæredygtig, inklusiv og retfærdig blå økonomi. Den vil sikre finansiel støtte fra de mange finansieringskilder, der er til rådighed, med henblik på at integrere strategien for en bæredygtig blå økonomi i samarbejdet om havforvaltning rundt om i verden. Kommissionen vil overveje muligheden for at nedsætte en **EU-Afrika-taskforce vedrørende den blå økonomi**
- **støtte multilaterale initiativer**, som f.eks. FN's tiår for genoprettelse af økosystemer og FN's tiår for havforskning for bæredygtig udvikling 2021-2030, navnlig havobservation, havmodellering og datadelingsinfrastruktur
- fremme den maritime fysiske planlægning på internationalt plan gennem et samarbejde med Den Mellemstatslige Oceanografiske Kommission under UNESCO⁶⁶
- ajourføre sin **internationale dagsorden for havforvaltning** i lyset af de seneste høringer og henstillinger fra Det Internationale Havforvaltningsforum. Dagsordenen skal sikre, at den blå økonomi beskytter og ikke skader havøkosystemet. Den bør fremme åben og inklusiv beslutningstagning og hæve standarderne for social bæredygtighed.

5. KONKLUSION

I denne meddelelse præsenteres Kommissionens forslag til en havpolitik for dette årti, som skal gøre den omstilling, der er forudset i den europæiske grønne pagt, til en realitet i den blå økonomi. Den kommende mission "Sunde have, kystområder og indre farvande" supplerer denne dagsorden. Kommissionen har til hensigt at arbejde sammen med Europa-Parlamentet, Rådet og de øvrige EU-institutioner, hvis det er relevant, om at gennemføre dagsordenen og

---

⁶⁶ Køreplanen "Joint roadmap to accelerate Maritime/Marine Spatial Planning processes worldwide", marts 2017.

de foranstaltninger, der er foreslået. Den vil række ud til alle interessenter i den blå sektor med henblik på at inddrage dem i udformningen af en bæredygtig blå økonomi på en rimelig og retfærdig måde.